

Theorie en lastige woorden les 2 – blad 1

Doel: Om te lezen

Duitsland door samenwerking verslagen: Amerikanen en Russen feliciteren elkaar.

Spanning tussen Oost en West

Om er zeker van te zijn dat Duitsland niet opnieuw een oorlog zou beginnen, verdeelden Amerika, Engeland, Frankrijk en Rusland het land in vier stukken. Elk zou zijn deel controleren. De Russen werden ook de baas over landen in Oost-Europa. Zij kregen daardoor veel macht. In Azië vochten de Amerikanen tegen Japan. De Amerikanen gebruikten een heel krachtig wapen, een **atoombom**. Hiervan schrokken de

Russen: zou Amerika hun land ook aanvallen? Rusland en Amerika waren bang voor elkaar en vertrouwden elkaar niet. Andere landen gingen zich ermee bemoeien en kozen partij voor Rusland of voor Amerika. Zo ontstonden twee blokken van bondgenoten die elkaar bedreigden: het **Oostblok** en het **Westblok**. Omdat er nooit een echte oorlog uitbrak, werd het een **Koude Oorlog** genoemd.

de atoombom

Krachtige bom die veel schade aan kan richten.

het Oostblok

Groep communistische landen die bij elkaar hoorden tijdens de Koude Oorlog.

het Westblok

Groep kapitalistische landen die bij elkaar hoorden tijdens de Koude Oorlog.

de Koude Oorlog

Vijandigheid tussen de Verenigde Staten en Rusland en hun bondgenoten.

Het IJzeren Gordijn

In de Koude Oorlog waren Amerika en Rusland heel verschillend. Amerika was democratisch, en iedereen mocht een eigen bedrijf starten om winst te maken. Je moest voor jezelf zorgen; er was veel verschil tussen rijk en arm. Dit systeem heet het kapitalisme. In Rusland waren fabrieken en boerderijen eigendom van de staat. De politieke partij bepaalde wat een fabriek of boerderij moest produceren. De

staat zorgde ervoor dat iedereen werk had en ongeveer evenveel verdiende. Dit systeem heet het communisme. De Amerikanen waren bang dat de Russen hun ideeën over de hele wereld wilden verspreiden. Aan de andere kant vreesden de Russen dat Amerika overal het kapitalisme wilde invoeren. Om hun land te bewaken bouwden de Russen een hek van prikkeldraad langs de grens van het Oostblok: **het IJzeren Gordijn**.

Prikkeldraad tussen Oost en West.

het kapitalisme

Systeem waarbij iedereen een eigen bedrijf mag beginnen en voor zichzelf zorgt, er zijn grote verschillen tussen arm en rijk.

de politieke partij

Groep mensen [organisatie] die vertegenwoordigers wil hebben in het parlement.

het communisme

Een systeem waarbij de staat ervoor zorgt dat iedereen werk heeft en ongeveer evenveel verdient.

het IJzeren Gordijn

Vroeger een streng bewaakte grens tussen landen in Oost-Europa en landen in West-Europa.

Massaal protest tegen het plaatsen van kernwapens in Nederland.

Sterker lijken? Samen sta je sterk!

Als je bang bent voor een ander, wil je graag sterker lijken. Daarom maakten Amerikanen en Russen veel wapens, vooral atoombommen. Het werd een soort wedstrijd wie de meeste wapens had. Deze **wapenwedloop** kostte heel veel geld. Amerika en West-Europa beloofden elkaar te zullen helpen als er oorlog kwam. Samen richtten ze daarvoor de **NAVO** op. De Russen en Oost-Europa richtten toen het **Warschaupact** op. Ook die landen beloofden elkaar te zullen helpen bij een oorlog. De bevolking voelde zich er niet veiliger door. In de jaren 1980 werd in Nederland massaal geprotesteerd tegen de plaatsing van kernwapens.

de wapenwedloop

Als landen steeds meer wapens willen hebben om sterker te zijn dan de vijand.

de NAVO

Verbond van landen uit het Westblok.

het Warschaupact

Verbond van landen uit het Oostblok.

massaal

Met zijn allen tegelijk, in grote aantallen.

het kernwapen

Krachtig wapen dat veel schade aan kan richten. Ander woord: atoombom.

Ontspanning

Niet iedereen voelde zich prettig in zijn eigen land. Om te voorkomen dat mensen uit het Oostblok naar het rijke vrije westen vluchtten, bouwden de Russen in 1961 een muur om hun deel van Berlijn: **de Berlijnse Muur**. In 1985 kwam er een nieuwe president in Rusland, Michail Gorbatsjov. Hij zorgde voor veranderingen. De Russen kregen meer vrijheid en mochten voor hun mening uitkomen en sommige volken stichtten

zelfstandige staten. Ook in andere Oost-Europese landen eiste de bevolking meer vrijheid en democratie. Het IJzeren Gordijn verdween en de Berlijnse Muur werd afgebroken. Mensen konden weer van Oost-Europa naar het westen reizen. Veel landen in het Oostblok werden zelfstandig en Oost-Duitsland en West-Duitsland werden in 1990 weer één land: Duitsland. De Koude Oorlog was voorbij.

Drukte bij de val van de Berlijnse Muur.

de Berlijnse Muur

Muur die Berlijn in tweeën deelde tijdens de Koude Oorlog.